

Burgerparticipatie in de openbare ruimte gemeente Dongen

Vertaling beleidskader in participatie instrumenten

- Gemeente heeft algemene doelen geformuleerd voor burgerparticipatie, niet specifiek voor burgerparticipatie in de openbare ruimte. Doelen:
 - (1) kwaliteitsverbetering beleid
 - (2) vergroten draagvlak
 - (3) versterken bondgenootschap / inzicht burgers in politiek proces
 - (4) versterken imago
 - (5) bevorderen prettig wonen, werken en leven
- Algemeen participatiebeleid voorziet in een gereedschapskist met participatie-instrumenten, geen specifieke instrumenten voor inrichting en beheer van de openbare ruimte.
- Lokale maatschappelijke structuren zijn van belang voor het welslagen van participatie – wijkgericht werken sluit daar goed bij aan.

Responsief bestuur

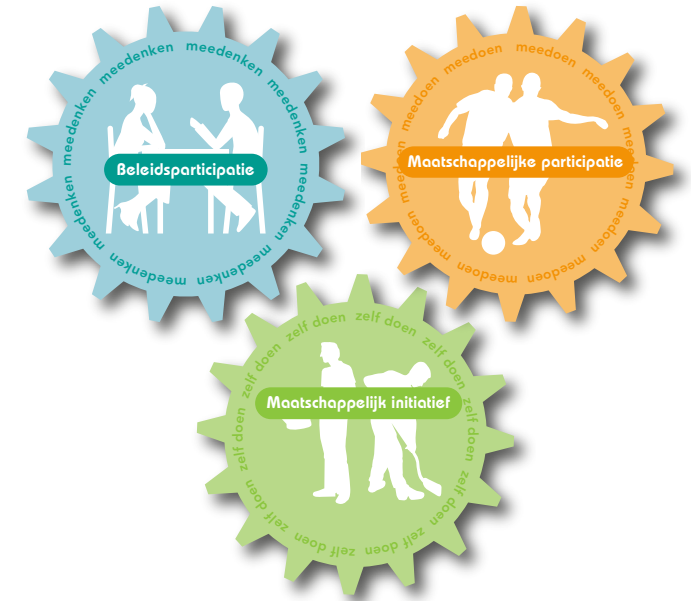
- Gemeente heeft aantoonbaar participatie toegepast bij inrichting en beheer openbare ruimte.
- Projecten zijn accuraat ingedeeld naar:
 - (1) informeren
 - (2) inspreken en consulteren
 - (3) coproduceren / samenwerken
 - (4) delegeren / zelfbestuur
- Er is aansluiting gezocht bij de bestaande participatiestructuur van dorps- en wijkraden.

Tevredenheid burgers

- 😊 In het algemeen zijn de geïnterviewde burgers tevreden over hun rol en de bereikte resultaten.
- 😊 Inzet van de gemeente wordt gewaardeerd.
- 😊 Echter: goede contacten zijn persoonsgebonden.
- 😊 Bij de onderzochte projecten leidde participatie tot een hogere belevingswaarde (meer kwaliteit) en veel draagvlak.
- 😊 Ook het gevoel van actief eigenaarschap en georganiseerde betrokkenheid namen toe.

De raderen van betrokkenheid

- Maatschappelijke participatie / meedoen: vrijwilligerswerk, verenigingsleven, buurtcontacten et cetera;
- Beleidsparticipatie / meedenken: overheid of een organisatie nodigt burgers uit om mee te praten en mee te denken;
- Maatschappelijk initiatief / zelf doen: (samenwerkingsverbanden van) burgers nemen het heft in handen voor een plan of een initiatief met een maatschappelijk doel;
- Bij elk van de raderen vervullen zowel de overheid / organisatie als de burger een andere rol en verantwoordelijkheid.

Casuïstiek

- Bij rioleringsprojecten is gemeente initiatiefnemer; ingezet zijn huis-aan-huisbrieven, reactieformulieren en informatiebijeenkomsten.
- Bij dunningsproject is gemeente eerst initiatiefnemer, later overgenomen door de actiegroep. Na een moeizame start, verbeterde de samenwerkingsrelatie.
- Bij speel-projecten gaat het om meedoen. Daarbij heeft gemeente een faciliterende rol: meedenken, beschikbaar stellen materiaal en/of geld.

Project	Omschrijving
Riolering Irenestraat-Marijkestraat	Bij de vervanging van riolering wordt ook de straat, openbare verlichting en groenvoorziening vernieuwd. De gemeente is initiatiefnemer en zet huis-aan-huisbrieven, reactieformulieren en informatiebijeenkomsten in. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'informeren' en 'inspreken'.
Dunning bamboebos achter Crispijnhof	Bij dit groenbeheerproject was de gemeente aanvankelijk initiatiefnemer. Na presentatie van de maatregelen is uit onvrede een bewonersgroep geformeerd. In onderling overleg tussen gemeente en actiegroep is een acceptabel dunningsplan ontstaan. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'informeren' en 'inspreken'.
Speelvoorziening Elzenweide 's Gravenmoer	De gemeente benaderde de dorpsraad en een aantal inwoners voor inrichting van de speelvoorziening. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'coproduceren' en 'samenwerken'.
Natuurlijk spelen Dommelstraat-Spuistraat	Ontwerpen en inrichten van twee speelveldjes met vergaande inbreng van omwonenden. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'delegeren'.

Burgerparticipatie in de openbare ruimte gemeente Goirle

Vertaling beleidskader in participatie instrumenten

- Gemeente definieert burgerparticipatie als invloed burgers op overheidsbeleid. Doelen:
 - (1) draagvlak voor beleid
 - (2) betrokkenheid bij gemeente
 - (3) meer kwaliteit van beleid
 - (4) verhogen legitimiteit van bestuur
- Doel burgerparticipatie in de openbare ruimte: vergroten lokaal eigenaarschap.
- Participatie moet leiden tot meer betrokkenheid, meer eigen verantwoordelijkheid en meer waardering voor de eigen woonomgeving.
- Dat wordt bereikt door bewoners meer te betrekken bij inrichting en beheer.
- Gemeente ziet voor zichzelf een faciliterende rol.
- Gemeente onderscheidt meedenken, meebeslissen en meedoen van bewoners.
- Is uitgewerkt in werkwijzen en projecten, zoals groenadoptie, bankje, speelplaats; zit op snijvlak van beleidsparticipatie en maatschappelijk initiatief.
- Burgers worden verantwoordelijk voor beheer en kunnen op eigen initiatief actie ondernemen (zelf doen).

Responsief bestuur

- Gemeente heeft aantoonbaar participatie toegepast bij inrichting en beheer openbare ruimte.
- Heeft verschillende participatievormen toegepast – daar zijn de projecten naar ingedeeld.
- Indeling komt op hoofdlijnen overeen met de participatievormen uit de publieksbrochure over burgerparticipatie.
- Indeling wijkt af van participatievormen uit participatiechecklist voor intern gebruik.
- Team Realisatie en Beheer past checklist niet actief toe.

Tevredenheid burgers

- 😊 Geïnterviewde burgers zijn zeer tevreden over hun rol en de bereikte resultaten.
- 😊 Inzet van de gemeente wordt gewaardeerd.
- 😊 Zowel meedenken als meedoen / zelf doen leiden tot een hogere belevingswaarde (meer kwaliteit) en meer draagvlak.
- 😐 Gevoel van actief eigenaarschap en georganiseerde betrokkenheid is er vooral bij eigen initiatieven (meedoen en zelf doen).

De raderen van betrokkenheid

- Maatschappelijke participatie / meedoen: vrijwilligerswerk, verenigingsleven, buurtcontacten et cetera;
- Beleidsparticipatie / meedenken: overheid of een organisatie nodigt burgers uit om mee te praten en mee te denken;
- Maatschappelijk initiatief / zelf doen: (samenwerkingsverbanden van) burgers nemen het heft in handen voor een plan of een initiatief met een maatschappelijk doel;
- Bij elk van de raderen vervullen zowel de overheid / organisatie als de burger een andere rol en verantwoordelijkheid.

Casuïstiek

Bij herinrichtingsprojecten is gemeente initiatiefnemer; ingezet zijn bewonersbijeenkomsten, enquêteformulieren, huisbezoeken et cetera.

Bij groenadoptie projecten ligt initiatief bij bewoners, gemeente neemt een faciliterende houding aan: meedenken, beschikbaar stellen materiaal en/of geld.

Project	Omschrijving
Herinrichting Peppelgaard-Beukengaard	De herinrichting betreft de straat, groen, parkeren, riolering en openbare verlichting. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'meedenken' en meer specifiek 'beginspraak' (burger ontwerpt mee).
Herinrichting Van Haestrechtstraat (midden)	De herinrichting betreft de bestrating, aanleg van fietsstroken, parkeren, groen, riolering en openbare verlichting. Door de gemeente genoemde participatievorm 'meedenken' en meer specifiek 'vergaande inspraak'.
Groenadoptie openbaar groen Speelman (Riel)	Bij groenadoptie projecten nemen burgers zelf het initiatief om openbaar groen in beheer te nemen. Door de gemeente genoemde participatievorm 'meedoen / zelf doen'.
Stadstuin Tilburgseweg-Kalverstraat	Aanleg en beheer van stadstuin op braakliggend stuk grond, eigendom woningcorporatie. Door de gemeente genoemde participatievorm 'zelf doen'.

Burgerparticipatie in de openbare ruimte gemeente Loon op Zand

Vertaling beleidskader in participatie instrumenten

- Gemeente wil via een enthousiasmerende en faciliterende ondersteuning burgers en ondernemers over de streep trekken om bij te dragen aan onderhoud openbare ruimte.
- Participatiebeleid moet leiden tot:
 - (1) meer betrokkenheid burgers bij de eigen woonomgeving
 - (2) grotere tevredenheid bij bewoners
 - (3) groter gevoel van medeverantwoordelijkheid bij bewoners
- Gemeente onderscheidt verschillende participatievormen (mee weten, mee beoordelen, meedenken, mee beslissen en meedoen) en verschillende werkwijzen om die in praktijk te brengen.
- Voorbeelden beleidsparticipatie: meedenken bij herinrichting straat of buurt, groenomvorming, meldpunt woonomgeving, burgerschouw.
- Adoptiegroen zit op snijvlak van beleidsparticipatie en maatschappelijk initiatief (zelf doen).
- Gemeente is gestart met beleidsmatig samenbrengen en organisatorisch op elkaar afstemmen van wijkgericht werken en beleid rond burgerparticipatie in de openbare ruimte.

Responsief bestuur

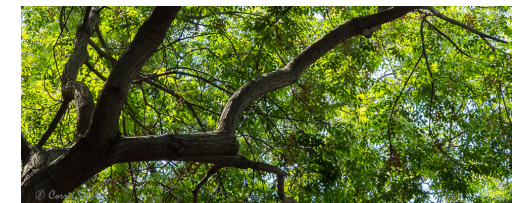
- Gemeente heeft aantoonbaar participatie toegepast bij inrichting en beheer openbare ruimte.
- Indeling participatieprojecten naar participatievorm is weinig onderscheidend: bij alle onderzochte projecten wordt gesproken van 'inspraak', 'meedenken', 'mee ontwerpen' en 'meedoen'. Het lijken gemeentelijke initiatieven, maar drie van de vier projecten zijn eigen initiatief van bewoners.

Tevredenheid burgers

- 😊 Geïnterviewde burgers zijn tevreden over hun rol.
- 😐 Vanaf het moment dat de gemeente een responsieve en samenwerkingsgerichte houding aannam, zijn bewoners ook tevreden over de inzet van de gemeente (al lijkt die tevredenheid in de beheerfase af te nemen).
- 😊 Bij projecten die zijn uitgevoerd leidde de participatie tot een hogere belevingswaarde (meer kwaliteit) en veel draagvlak.
- 😊 Ook het gevoel van actief eigenaarschap en georganiseerde betrokkenheid nemen toe.
- 😐 Bij alle onderzochte projecten is de motivatie tot initiatief ontstaan uit onvrede over de bestaande situatie of over het herinrichtingsproces.
- 😞 In één geval zijn de initiatiefnemers niet tevreden over de bereikte resultaten: er is nog niets uitgevoerd en men voelt zich niet geïnformeerd.

De raderen van betrokkenheid

- Maatschappelijke participatie / meedoen: vrijwilligerswerk, verenigingsleven, buurtcontacten et cetera;
- Beleidsparticipatie / meedenken: overheid of een organisatie nodigt burgers uit om mee te praten en mee te denken;
- Maatschappelijk initiatief / zelf doen: (samenwerkingsverbanden van) burgers nemen het heft in handen voor een plan of een initiatief met een maatschappelijk doel;
- Bij elk van de raderen vervullen zowel de overheid / organisatie als de burger een andere rol en verantwoordelijkheid.

Casuïstiek

- Bij de onderzochte herinrichtingsprojecten spelen bewoners een belangrijke rol bij het vormgeven van het participatieproces (eigen initiatief).
 - Bij twee herinrichtingsprojecten was de gemeente aanvankelijk niet responsief, bij één lange tijd zelfs zeer afhoudend en is dat – getuige de beperkte communicatie richting initiatiefnemers – eigenlijk nog.
 - Gemeente neemt bij initiatieven van inwoners in meer of mindere mate een faciliterende houding aan (niet eenduidig), initiatiefnemers kunnen soms wel, soms niet op uitvoeringsbudget rekenen.
- Ook als gemeente geen budget beschikbaar stelt, adviseert men bewoners om het initiatief breder te trekken en meer draagvlak te zoeken.

Project	Omschrijving
Herinrichting Willem de Zwijgerlaan	Vervangen van zieke bomen door een nieuwe bomenstructuur in de groenstrook in het midden. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'inspraak', 'meedenken' en meer specifiek 'mee ontwerpen'.
Herinrichting Van Grevenbrouckstraat	Vervangen van prikkelbeplanting door gewenste beplanting. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'inspraak', 'meedenken', 'mee ontwerpen' en 'meedoen' (aanplant en onderhoud).
Bomen in de Van Rijckevorselstraat	Vervangen van zieke bomen door enkele nieuwe bomen. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'inspraak', 'meedenken', 'mee ontwerpen' en 'meedoen' (aanplant en onderhoud).
Adoptiegroen Hoge Steenweg	Bewoners wilden na het presenteren van de groenplannen meer groen in de straat. Door de gemeente genoemde participatievorm: 'inspraak', 'meedenken', 'mee ontwerpen' en 'meedoen' (aanplant en onderhoud).